

64
BELÜGYMINISZTERIUM

II. Főcsoportfőnökség

SL: 40/6-68
Szolgálati használatra!

Szám: 50—10/16/1967.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT 539 sz. példány
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Az ifjúságvédelmi vonalon önkéntes rendőri csoportok szervezése, irányítása és oktatása

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A BELÜGYMINISZTERIUM II. FŐCSOPORTFŐNÖKSÉG KIADVÁNYA

1967

ÁBTL - 4.2. - 50 - 10 / 16 / 1967 / 1

II. Főcsoportfőnökség

Szám: 50—10/16/1967.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**BM II/I. CSOPORTFŐNÖK****UTASÍTÁSA**

Budapest, 1967. évi október hó 31-én.

Tárgy: Ifjúságvédelmi vonalon önkéntes rendőri csoportok szervezése.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén a fiatakorúak bűnözése elleni harcban az ifjúságvédelmi önkéntes rendőri csoportok működése eredményesnek bizonyult.

Az eredmények tovább fokozása érdekében a helyi közbiztonsági viszonyok figyelembevételével további intézkedések szükségesek a csoportok szervezése és stabilizálása terén.

Az utasítás mellékleteként kiadom az ifjúságvédelmi vonalon önkéntes rendőri csoportok szervezésére, nyilvántartására, irányítására, oktatására és nevelésére vonatkozó irányelveket.

Ministerhelyettes Elvtárs engedélye alapján e csoportok szervezésének engedélyezését — az Önkéntes Rendőri Szolgálat Szabályzata I. fejezet 4. pontjában foglaltaktól eltérően — a megyei rendőrfőkapitányság vezetője rendőri helyettesének (Budapesten a bűnügyi I. helyettes) hatáskörébe utalom.

Parancsnok elvtárs intézkedjen az utasításban és irányelvben foglaltak oktatására és végrehajtására.

Dr. Rudas György s. k.,
r. ezredes
csoportfőnök

ÁBTL - 4.2. - 50 - 10 / 16 / 1967 / 2

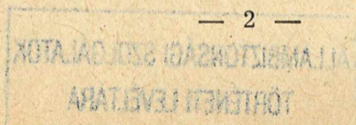
ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

Felterjesztve: BM II. Főcsoportfőnök elvtársnak

Kapják: Elosztó szerint.

Készült: 4500 példányban.

ÁBTL - 4.2. - 50 - 10 / 16 / 1967 / 3

I R Á N Y E L V E K

az ifjúságvédelmi vonalon önkéntes rendőri csoportok szervezésére, nyilvántartására, irányítására és oktatására

A gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyságának fokozásához, a fiataalkorúak bűnözésének visszaszorításához fontos társadalmi érdek fűződik.

A rendőrség feladata, hogy a törvényes eszközök felhasználásával aktívan segítse e célkitűzések megvalósítását. E fontos feladatok az állami szervekkel és társadalmi szervezetekkel való aktív együttműködés mellett a dolgozók tömegeire támaszkodva, azok bizalmát és támogatását élvezve oldhatók meg eredményesen. A támogatás egyik szervezett formája az ifjúságvédelmi önkéntes rendőri szolgálat.

Az ifjúságvédelmi önkéntes rendőri csoport szervezése, nyilvántartása, irányítása, oktatása, a jogok és kötelességek, dícséret, jutalom, elmarasztalás, a költségek elszámolása, juttatások tekintetében „Az Önkéntes Rendőri Szolgálat Szabályzata” rendelkezései szerint kell eljárni. Figyelemmel azonban az ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök (továbbiakban: önkéntes rendőri csoport) speciális feladataira, a következők az irányadók:

ÁBTL - 4.2. - 50 - 10 / 16 / 1967 / 4

AZ ÖNKÉNTES RENDŐRI CSOPORTOK SZERVEZÉSÉNEK SAJÁTOSSÁGAI

1. Az önkéntes rendőri csoportok szervezése

Önkéntes rendőri csoportok szervezhetők:

a) területen

- a fővárosban,
- a megyeszékhelyi városokban,
- a kiemelt és a fiatalkori bűnözés szempontjából frekvenciát városhi (járási, kerületi) rendőrkapitányság székhelyén,

b) objektumokban, ahol annak szükségessége felmerül. (Pl. az ipari tanulóintézetekben)

Az önkéntes rendőri csoportok szervezésére vonatkozó előterjesztésnek tartalmaznia kell:

- a működési terület bűnügyi operatív helyzetét, az önkéntes rendőri csoport (csoportok) szervezésének indoklását;
- a tervezett csoport létszámát, személyi összetételét,
- az irányításért felelős megnevezését, beosztását.

2. Az önkéntes rendőrök delegálása

A delegálást az önkéntes rendőri szolgálat szabályzata II. fejezetének 2/a) pontjában foglaltakon túl a helyi KISZ-szervezetek, a munkahelyi, felsőoktatási intézmények, lakóköri kollektívák végezhetik.

Önkéntes rendőri csoportokba delegálhatók:

azok az ifjúság körében elismert személyek, akik megfelelő pedagógiai érzékkel rendelkeznek, a nevelésben jártasak vagy akik egyébként rátermettségük folytán alkalmasak erre a munkára. (Pl. pedagógusok, orvosok, főiskolai hallgatók, jogászok vagy más szellemi illetve fizikai dolgozók MHSz vagy egyéb sportköri és tömegszervezeti aktivisták, stb.)

Az önkéntes rendőri csoportok szervezésénél figyelemmel kell lenni arra, hogy a csoport tagjainak nagyrésze ne azonos munkakörben dolgozókból kerüljön ki, mert a munkahelyi kötöttségek akadályozhatják esetenként foglalkoztatásukat.

Pl.: A pedagógusok munkájára a nyári időszakban kevésbé lehet számítani, mert táborozásokat vezethetnek vagy hosszabb ideig távol tartózkodhatnak lakhelyüktől.

II.

AZ ÖNKÉNTES RENDŐRI CSOPORT NYILVÁNTARTÁSA, IRÁNYÍTÁSA

1. Az önkéntes rendőrök nyilvántartása

Az ifjúságvédelmi előadó, az önkéntes rendőri csoport tagjairól nyilvántartólapot köteles kiállítani és abécérendben fűzős dosz-sziében — „Ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök nyilvántartása”-ban — elhelyezni. (Lásd az 1. sz. mellékletet.)

2. Az önkéntes rendőri csoport irányítása

Az ifjúságvédelmi előadó — nyomozó, kijelölt tiszt — az önkén-tes rendőri csoport irányítását a csoportvezetőn keresztül végzi.

A csoportvezetőt két hetenként — de havonta legalább egyszer — részletesen el kell igazítani és a végzett munka tapasztalatait vele megbeszélni. Mindez nem zárja ki sürgős esetekben a kap-solat soron kívüli felvételét.

Az ifjúságvédelmi előadó, a csoportot irányító tiszt a csoportveze-tővel közösen — az NR 2011 cikkszámú csoportnapló alapján — a végzett tevékenységről (havonta) statisztikai űrlapot állítson ki.

Az űrlap 1/e. rovatában fel kell tüntetni az önkéntes rendőri csoportok, valamint az önkéntes rendőrök számát. A többi rovatot a 10 051/6/1965. sz. utasításnak — a közrendvédelmi szervek sta-tisztikai adatszolgáltatásának — megfelelően kell kiállítani.

A kiállított statisztikai űrlapot összesítés végett a közrendvédelmi alosztályra (osztályra) kell továbbítani.

3. Az önkéntes rendőrök — többek között — az alábbi főbb felada-tokkal bízhatók meg:

— az erkölcsi, testi vagy szellemi fejlődésben veszélyeztetett gyer-mekek és fiatakorúak felkutatása;

- fiataikorúakkal, szülőkkel nevelő jellegű beszélgetések folytatása, nevelési tanácsok adása;
- az italboltok, szórakozóhelyek ellenőrzése abból a célból, hogy gyermekeknek, fiataikorúaknak nem szolgálnak-e ki szeszesített, vagy más felnőtt személy nem rendel-e részükre, nem kínálja-e őket szeszesitalal;
- az iskolai ifjúságvédelmi megbízottakkal való rendszeres kapcsolattartás, az egyes tanulóknál mutatkozó nehézségek megoldásában való közreműködés (csavargás, szülők iszákossága, erkölcstelen életmódja miatt, stb.);
- külön megbízás alapján propagandaelőadások tartása;
- a csavargó, eltűnt, intézetekből, szülői háztól szökött, hajléktalan, felügyelet nélküli gyermekek, fiataikorúak felkutatása és a jelzése;
- a galerik tagjait, a huligán, garázda, verekedő, járókelőket sértegető, társadalmi tulajdont műemlékeket rongáló, közlekedés szabályait megsértő gyermekek és fiataikorúak figyelemmel kísérése, figyelmeztetése és ezek jelzése;
- különösen a határszéli megyékben — a határőrizeti és a politikai nyomozószervek tájékoztatásai alapján — a határsértések előkészületének, erre való szervezkedések, falfirkálások, röpcédulaszórások és egyéb ellenséges politikai tendenciájú cselekményeknek a jelzése;
- a fiataikorú terheltekről környezettanulmány készítése;
- a fiataikorúak ügyeiben tanúk felkutatása;
- a fiataikorúak büntetvégrehajtási intézetéből feltételes szabadságra bocsátott, javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott, bíróság által próbárabocsátott, javító-nevelő munkára ítélt, felfüggesztett büntetés alatt álló, pártfogói felügyelet alá helyezett fiataikorúak közül azoknak a figyelemmel kísérése, akikről alaposan feltételezhető, hogy korábbi bűnöző kapcsolataikkal nem szakítottak és várható, hogy újabb bűncselekményt követnek el.

Ezeknek a személyeknek a figyelemmel kísérését a kijelölt pártfogóval való együttműködés útján kell megoldani.

A felsoroltakon kívül a helyi adottságok, igények figyelembevételével olyan feladatokkal is megbízhatók, amelyek eredményes végrehajtása az ifjúságvédelmi munkát segítik.

Törekedni kell az önkéntes rendőri csoportok tagjainak szakosítására. A szakosítás előfeltétele annak, hogy az önkéntes rendőrök rövid időn belül elsajátíthassák azokat a tudnivalókat, módszereket, amelyek segítségével az ifjúságvédelmi feladatok eredményes végrehajtása biztosítható.

Az önkéntes rendőröket az általuk végzett feladatok eredményéről a szükséghez mérten tájékoztatni kell.

III.

AZ ÖNKÉNTES RENDŐRÖK NEVELÉSE, OKTATÁSA

Az önkéntes rendőri csoport foglalkoztatásáért felelős nyomozónak (tisztnek) törekedni kell elvtársi munkakapcsolat kialakítására, a hozzá tartozó önkéntes rendőrökről való szüntelen gondoskodásról, a munkához szükséges tárgyi feltételek biztosításáról, a reális igények lehetőség szerinti teljesítéséről, az oktató, nevelőmunka színvonalas és tervszerű végrehajtásáról. El kell érni, hogy magánéletükben, munkahelyükön és szolgálatban példamutatóan éljenek és tevékenykedjenek.

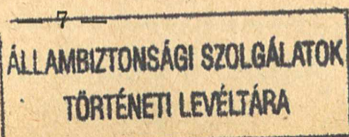
Az önkéntes rendőröket arra kell nevelni, hogy az ifjúságvédelmi feladatok ellátása mellett, más jellegű bűncselekmények észlelése esetén is adjanak jelzést.

Az önkéntes rendőrök oktatási tervét a foglalkoztató ifjúságvédelmi előadó köteles elkészíteni és parancsnokának jóváhagyásra felterjeszteni.

A tematika elkészítéséhez a megyei rendőrfőkapitányság II/I—2. osztályai (Budapesten a BRFK Fiatalok és Gyermekvédelmi Osztály) nyújtsanak segítséget, koordinálják és ellenőrizzék a tervek végrehajtását.

Az oktatási terv meghatározásához a 2. sz. mellékletben foglaltak az irányadók.

Oktatás tárgyát képezhetik továbbá a megjelent, az ifjúságvédelemmel foglalkozó fontosabb jogszabályok, a hazai, továbbá a fordításban megjelent külföldi cikkek, tanulmányok stb.

Az oktatási terv elkészítésénél figyelembe kell venni:

- az önkéntes rendőri csoportok összetételét, az önkéntes rendőrök szakmai és egyéb ismereteit és érdeklődési körét, az adott terület bűnügyi operatív helyzetét, a fiatakorúak által leggyakrabban elkövetett bűncselekményeket, ezek megjelenési formáit és az elvégzendő feladatokat.

Az előadásokat gyakorlati példákkal, szemléltető anyag felhasználásával kell színessé, tartalmassá tenni.

Biztosítani kell, hogy azok az önkéntes rendőrök is megismerjék az oktatási anyagot, akik egy-egy továbbképzésen — valamilyen oknál fogva — nem tudtak megjelenni.

EGYÉB IRÁNYMUTATÁSOK

1. Az ifjúságvédelmi önkéntes rendőröket el kell látni, azokkal a kiadványokkal, amelyeket a közrendvédelmi állomány által foglalkoztatott önkéntes rendőrök részére biztosítanak.
2. Községekben a körzetmegbízottak mellett működő önkéntes rendőri csoportok arra alkalmas tagjait — a szükséghez mérten az őr parancsnokán keresztül — kell rendszeresen ifjúságvédelmi feladatokkal megbízni.

A közrendvédelmi állomány által foglalkoztatott önkéntes rendőrök ifjúságvédelmi tevékenységéről a statisztikai adatlapot a foglalkoztató körzetmegbízott állítsa ki.

3. Az évi munka és az önkéntes rendőri munka értékelésénél ki kell térni az ifjúságvédelmi önkéntes rendőrök által végzett tevékenységére is.

IFJÚSÁGVÉDELMI ÖNKÉNTES RENDŐR NYILVÁNTARTÓLAP

1. Név:

2. Születési hely:
Év, hó, nap:
Anyja neve:

3. Foglalkozása:

4. Iskolai végzettsége:

5. Párt vagy KISZ-tagság,
kezdő időpont:

6. Lakcím, telefon:

7. Munkahely megnevezése,
telefon:

8. Munkaidő felüntetése
(több műszakban, csak délelőtt):

9. Az önkéntes rendőri szolgálat
kezdő időpontja:

10. Az önkéntes rendőri ig. sorszáma, száma:

11. Jutalom, dicséret, kitüntetés,
megrovás időpontja:

12. Megjegyzés:

ÁBTL - 4.2. - 50 - 10 / 16 / 1967 / 11

10.
TÖRTÉNELMI LEVELEZÉS
KÖZLEKEDÉSI SZAKÁLLATOK

AZ IFJÚSÁGVÉDELMI ÖNKÉNTES RENDŐRÖK RÉSZÉRE JAVASOLT OKTATÁSOK TÉMAKÖRE

- 1 066/1955. sz. MT határozat, valamint az „Önkéntes Rendőri Szolgálat Szabályzata”.
- Be. XVI. fejezet: „A fiatalkorúak elleni büntető eljárásra vonatkozó egyes külön rendelkezések”.
- Btk.
 - VI. fejezet: „A fiatalkorúakra vonatkozó külön rendelkezések”.
 - XII. fejezet: „A közbiztonság és a közrend elleni büntettek”.
 - XV. fejezet: „A család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni büntettek”.
- 5/1963. (VIII. 25.) MM sz. rendelet:
 - „A gyermek és fiatalkorúakkal szemben szükséges védő és óvintézkedésekről, valamint a pártfogói felügyelet végrehajtásáról”.
- 6/1962. (VI. 21.) IM sz. rendelet:
 - „A fiatalkorúakkal szemben alkalmazott intézkedések végrehajtásáról és egyes eljárási rendelkezésekről”.
- 11/1962. (IX. 23.) IM sz. rendelet:
 - „Az alkoholista (iszákos életmódot folytató) személy gyermeke tartásának biztosításával kapcsolatos bírósági eljárásról”.
- 22 646/1962. BM sz. utasítás:
 - „A javítóintézetekből megszökött fiatalkorúakkal kapcsolatos eljárás”.
- 1961. május 2. MM Tájékoztató:
 - „A területi gyermek- és ifjúságvédelmi munkáról”.
- 2/1961. (III. 31.) Bk M, 6/1961. (VII. 12.) Bk M és a 4/1962. (VII. 14.) Bk M rendeletek:
 - „A fiatalkorúak vendéglátóipari helyiségekben való tartózkodásának szabályozása”.

- 8/1965. (IX. 19.) MM sz. rendelet:
„A kiskorúak filmszínház látogatásáról”.
 - A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1960. évi 14-es törvényerejű rendelete:
„Egyes bűncselekmények kisebb jelentőségű eseteinek szabálysértéssé nyilvánításáról”.
 - A KISZ KB határozatai:
1961. III. 29. „A KISZ feladatai az ifjúságvédelem területén.”
1962. IV. 26. „KISZ KB kiegészítő határozata.”
1962. IX. 27. „KISZ feladatai a cigányfiatalok közötti nevelő munkában.”
1963. III. 7. „Az autóstoppal kapcsolatban”.
 - Legfelsőbb Bírósági Határozatokból a fiatalkorúakkal foglalkozó eseti döntések, így pl.:
3298 sz. „Fiatalkorban elkövetett cselekmény értékelése visszaesés szempontjából”.
3389 sz. „Fiatalkorúval szemben gyógyító nevelés”.
3853 sz. „Fiatalkorúval szemben bírói megrovás”.
3940. sz. „Fiatalkorú ellen magánvádra nem indulhat büntetőeljárás”.
3969. sz. „Fiatalkorúval szemben büntetés kiszabása”.
3973. sz. „16. életévét be nem töltött fiatalkorú kmk alanya nem lehet.”
4152. sz. „Büntetés kiszabása súlyos bűncselekményeket elkövető hűgánokkal szemben”.
4459. sz. „Fiatalkorú elleni eljárásban gondosan fel kell deríteni azokat a körülményeket, amelyek a fiatalkorú egyéniségének, értelmi fejlettségének és életviszonyainak megismeréséhez szükségesek.”
4501. sz. „Büntetés kiszabási szempontok fiatalkorú terheltek ügyeiben.”
- „A fiatalkorúak bűnözéséről cikkgyűjtemény”-ben megjelent tanulmányok.
- Rendőri intézkedésekből: a felvilágosítás, igazoltatás, stb.)
a személyes szabadságot nem korlátozó és néhány intézkedés.
- Hivatali és államtitok fogalma.
Helyszínbiztosítás.
- Balesetnél, büntettnél követendő eljárás.

